

Hållbarhet

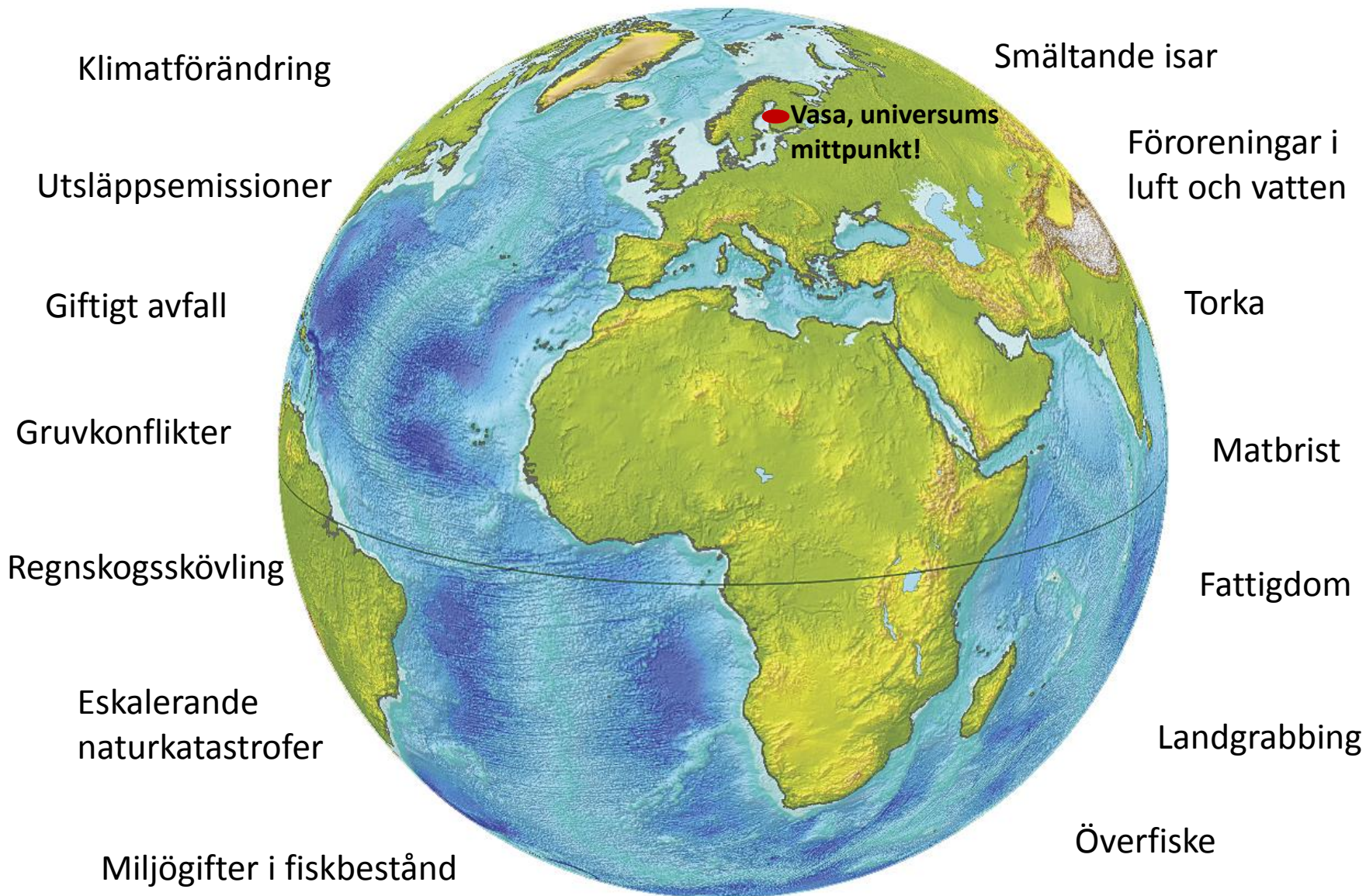
Från en global myt till lokala berättelser

Maria Ehrnström-Fuentes, PhD

maria.ehrnstrom@hanken.fi

6.2.2017

Hållbarhet - globalt

HUR BLEV DET SÅ HÄR?

HUR TAR VI OSS HÄRIFRÅN?

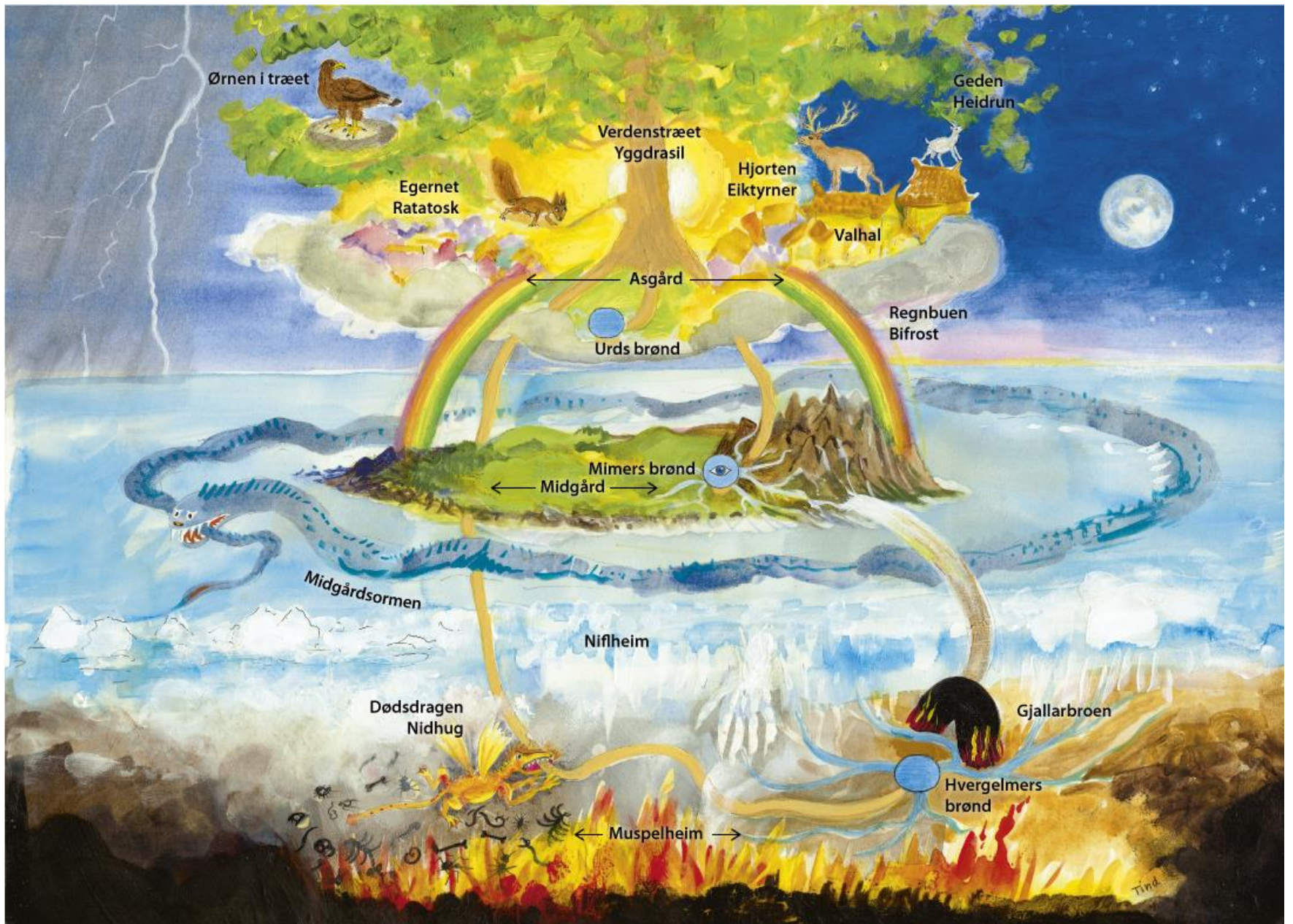
WRONG!

Myterna och mytologier

- Det antika grekiska ordet *mythos*, betyder berättelse.
- Inte i betydelsen 'lögn' utan som en berättelse av vikt för kulturen – kulturens 'röda tråd'.
- Förmedlar centrala värden och legitimerar en bestående social eller politisk ordning.
- Kan även berätta om folkets ursprung
- Mytologi: en samling myter som hänger samman med varandra, så att de handlar om samma gudar eller hjältar.
- Mytologier är ofta synkroniska, skildrar inte i sin helhet ett förlopp från en tidpunkt till en annan.

Källa: Ralf Wadenström (www.wadenstrom.net)

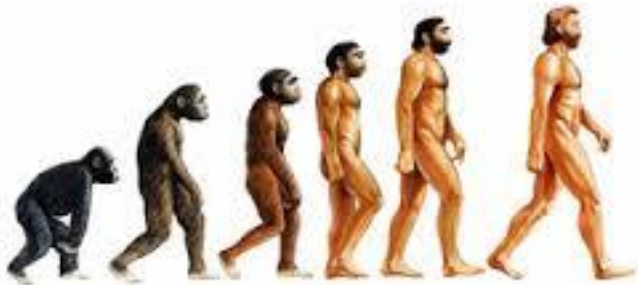
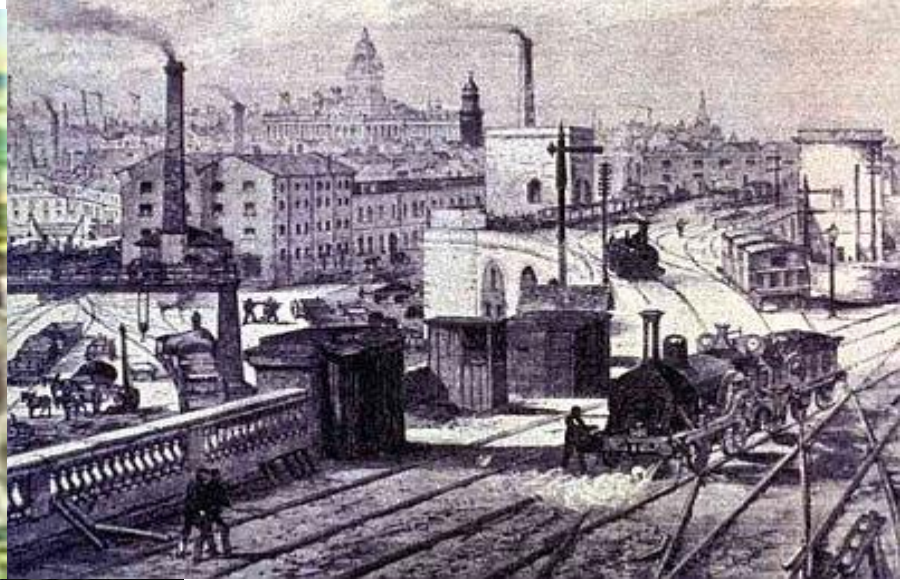

Den moderna mytologin

- Tre viktiga delmoment:
  - linjär tidsuppfattning (utgående från Europas historia)
  - hierarkisk struktur (vems normer anses viktiga)
  - människan separat från naturen (kan kontrollera den).
- Kunskap (rationalitet) skapas 'där ute', frånskild oss själva och är grunden för 'vad är sant'.
- Samling av olika myter under samma mytologi:
  - T.ex. 'utveckling', 'modernisering', 'industrialisering', 'tillväxt'
- Hjältar i dessa myter:
  - Lyckosökare, kungar, 'conquistadores', emigranter, framgångsrika företagsledare.
- Myternas baksida är inte del av den röda tråden.
  - 'förlorarna', de som lever utanför denna mytologi.
  - De beskrivs istället som de fattiga och hjälplösa som behöver hjältarnas hjälp för att 'bli som oss'.

Olika myter i moderna mytologin

Myternas baksida

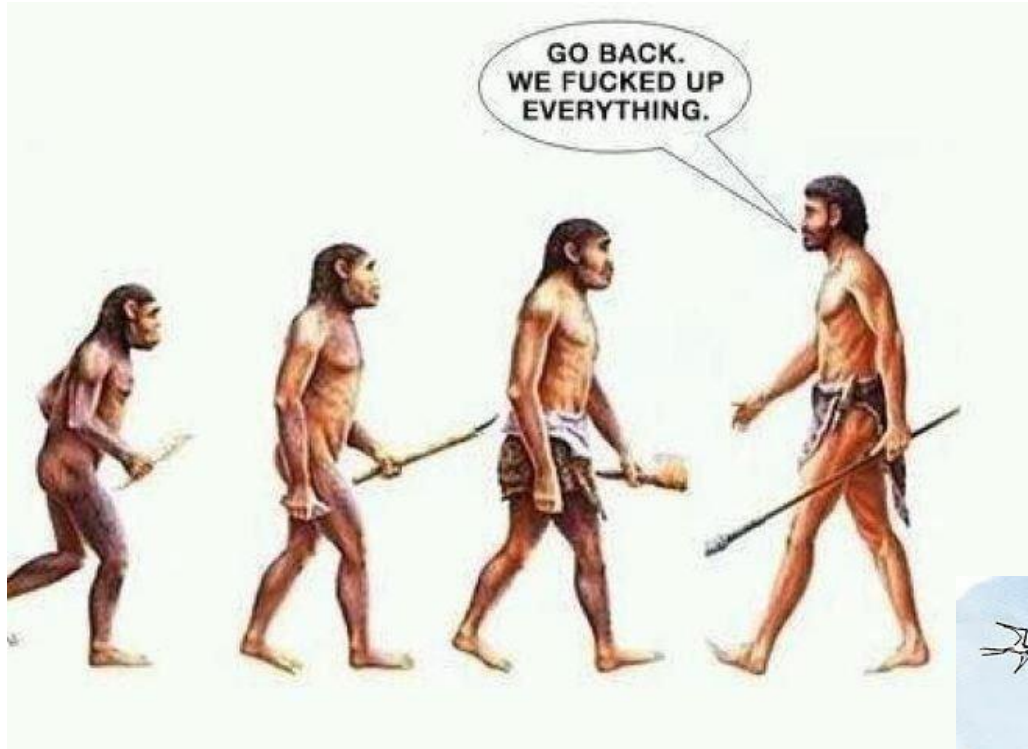
Och sen då?

- Om vi vill på riktigt få en förändring till stånd måste vi först förstå vår egen mytologi i sin helhet.
- Den utgör grunden för vår världsbild, våra prioriteringar, vartåt vi kollektivt navigerar.
- Sedan måste vi våga skriva en ny story, 'worlding the world' (se bl.a. Haraway, Blaser, Cadena).

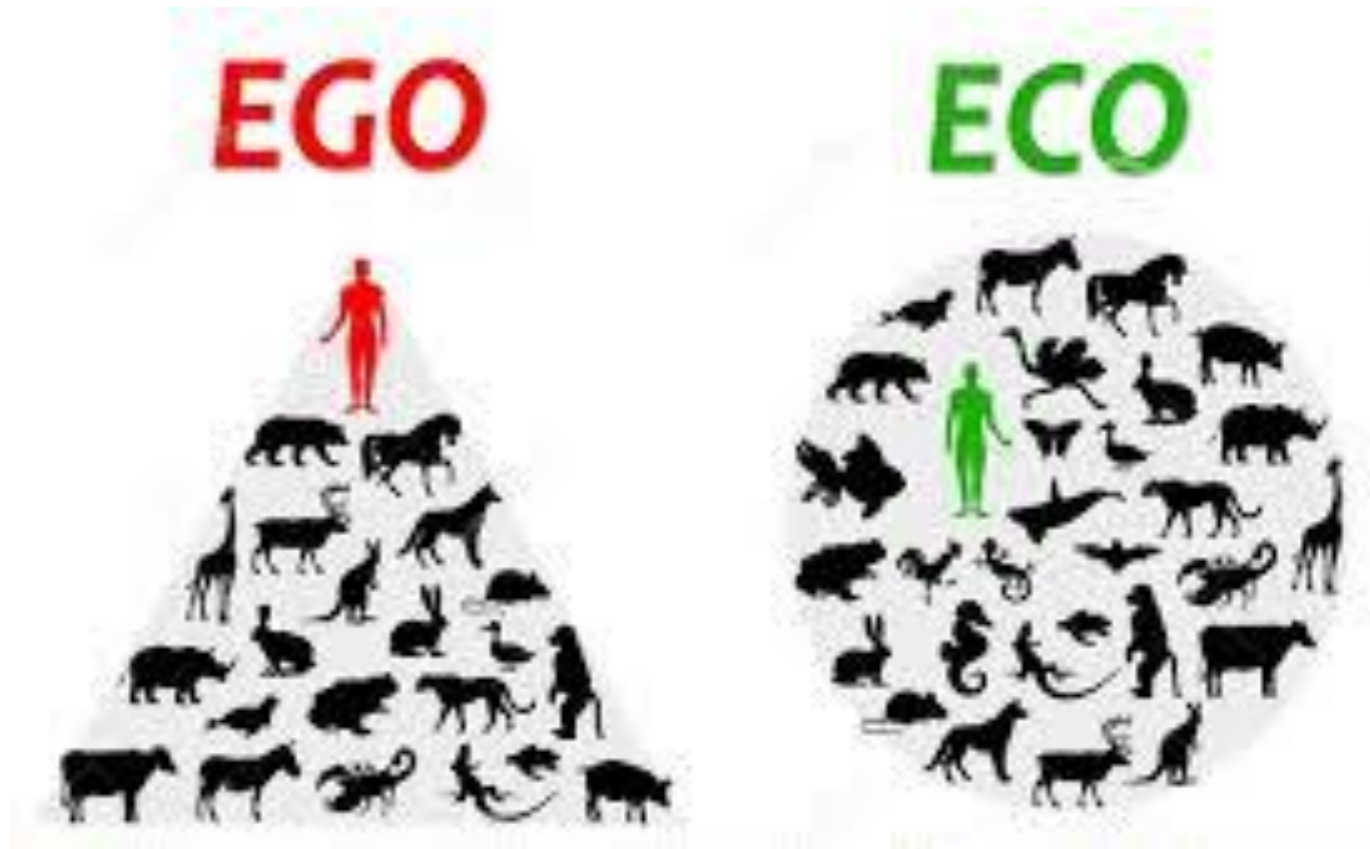
HÄR HAR DU OCH JAG MAKTEN ATT VÄLJA!

– I VILKEN VÄRLD VILL VI LEVA?

Bakåtsträvare?

Nej: en förändring i vår relation till oss själva och allt runtomkring

Hållbarhet - lokalt

'SAMEXISTENS' inte 'TILLVÄXT'

Vad kan vi leva av lokalt? Lokala resurser, lokalt liv.

Hur skapar vi bästa möjliga förutsättningar till liv här, nu och i framtiden?

Nya organisationsmodeller (kollaborativa ekonomier)

Vilka relationer är viktiga att stärka?

Lokaliseringsprocesser

Värderingsmodeller

Cirkulära flöden

Transparens

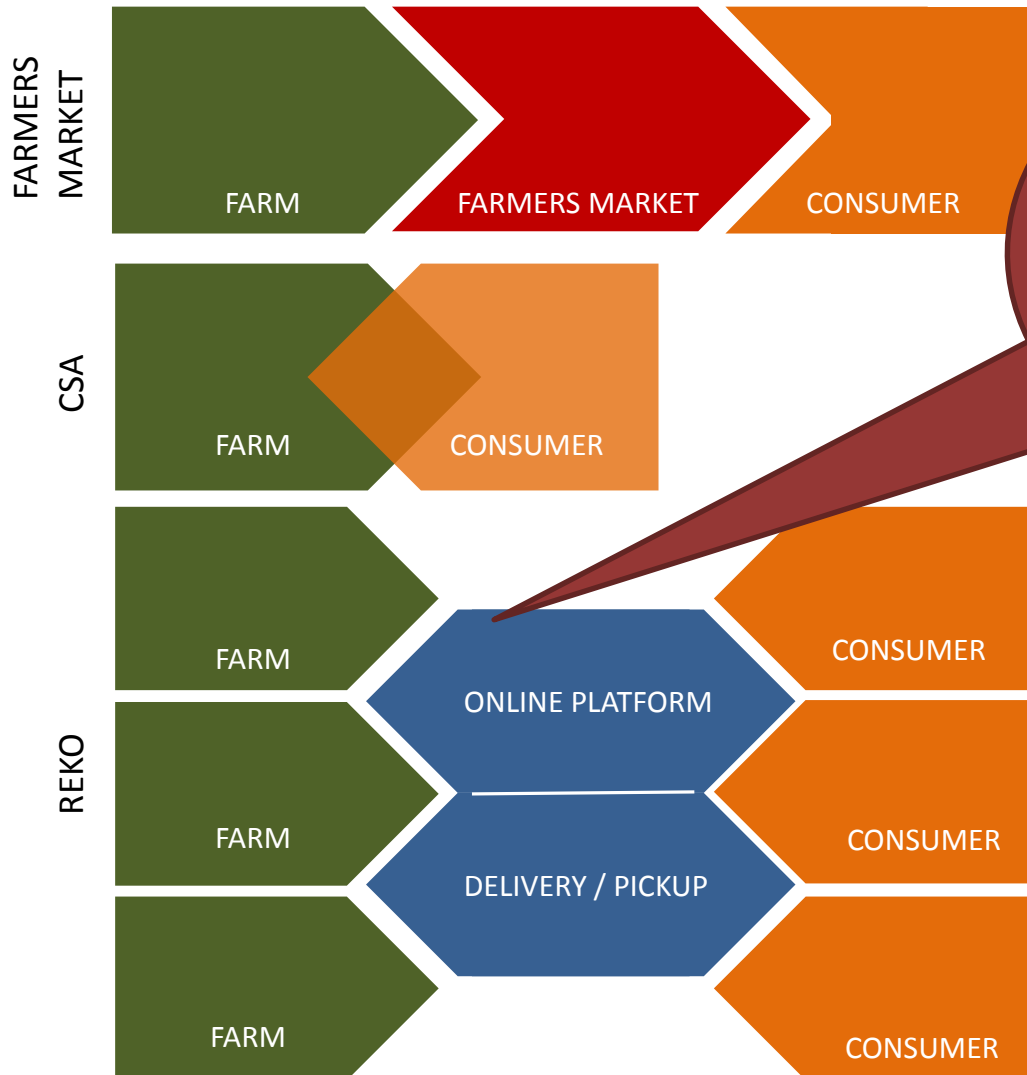
Framtiden inte linjär men ett öppet attribut

Vi är en del av naturen: helhetsyn på kunskap

Dialoger som ger utrymme för olikheter, INTE konsensus – MEN fokus på samexistens.

Kollaborativa ekonomier: REKO som exempel

REKO – en kollaborativ ekonomi

Det är denna öppna kommunikation som gör det möjligt att förhandla och förändra förlegade föreställningar och handlingsmodeller.

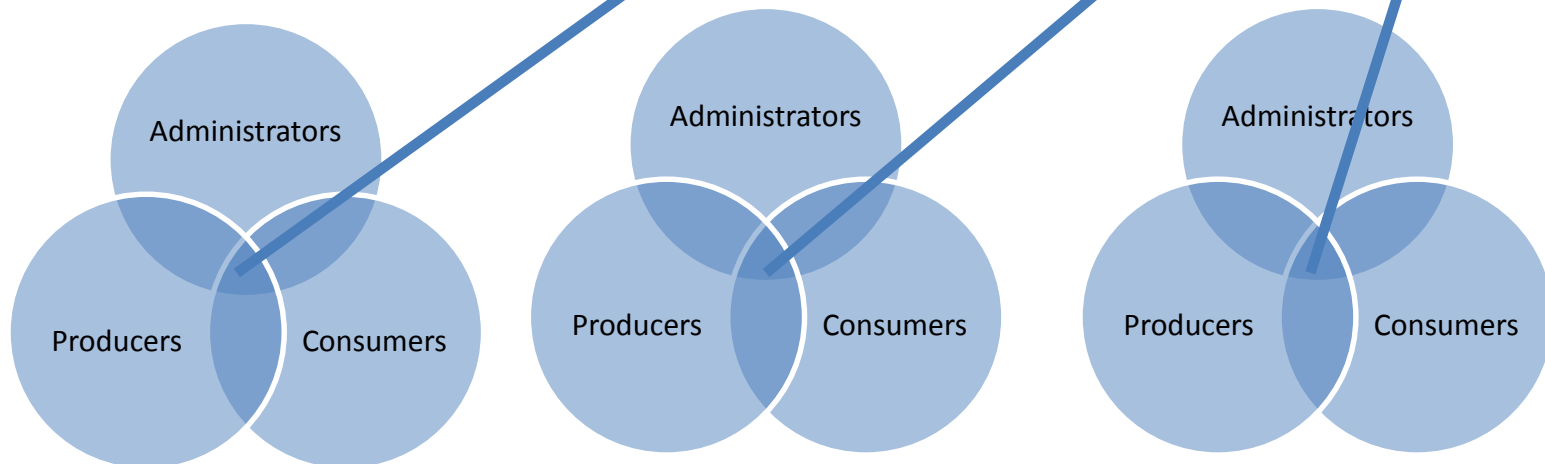

REKO som organisation

Tre regler

1. Inga mellanhänder!
2. Inga avgifter!
3. REKO Admin inte lagligt ansvarig gentemot konsumenter och myndigheter.

Alla andra regler förhandlas lokalt på basen av vad som är möjligt på dessa platser.

Vad är det som växer med REKO?

- Den lokala självförsörjningsgraden
- Hushållets egen värdeskapande process
- Bondens marginaler
- "Community Resilience": diversitet, modularitet, snabb feedback (Hopkins, 2008).
- Kollaborativ produktion/konsumtion
- Det sociala kapitalet
- Företagsamhet, innovation, nya lösningar

Studie: REKO en generator för lokal och hållbar matproduktion

REKO kan hjälpa s.k. 'transition producers':

- Småskaliga, hållbara, lokala lösningar
- Låga försäljningskostnader
- Inga dyra certifieringssystem
- Kvalitet framom kvantitet
- Expert kunskande
- Låga finansieringskostnader

LOKALA ORGANISATIONMODELLER BYGGER PÅ PLATSBUNDENHET OCH SAMEXISTENS

Alternativa storyn

–mellan utopi och verklighet

- Många nya visioner som fått mer synlighet de senaste 5-10 åren – bryter med den globala storyn.
  - **Degrowth** – europeiskt perspektiv, med fokus på att fränkoppla samhällets kollektiva vision (om ekonomin) från tillväxttänkandet (D'alisa, Demarias, Kallis et al 2015)
  - **'Buen vivir'** – ursprungsbefolkningarna i Sydamerika och deras sätt att förhålla sig till världen de lever i. (Gudynas 2011)
  - **'Plenitude'** –ett nytt förhållningssätt med hållbar livstil i fokus som uppkommer bland de som tagit saken i egna händer. (Schor, 2010)
  - **'Transition'** – Fokus på ekonomisk lokalisering, 'Peak Oil' och 'Community Resilience'. (Hopkins, 2008)
- Alla storyn bakom dessa begrepp uppkommer i platsbundna möten mellan individer och deras omgivning (pluriversum, alla rör sig mot ego-centriskt perspektiv.

Lokala hållbarhet

-vad ska vi fokusera på, då?

- Öppna upp för 'det annorlunda' utan att fördöma.
- 'Värde' är mer än vad som går att räkna i pengar.
- Det är inte (enbart) ekonomisk tillväxt som definierar våra levnadsvillkor.
- Det är våra kapacitet att upprätthålla och återskapa liv tillsammans och i samexistens med varandra och naturen som ger oss själva och framtida generationer våra förutsättningar till ett gott liv.
- Så har det alltid varit.
- Så kommer det att förbli.

Källa: Gibson-Graham, 2006